

indeværende Rigsdagssamling er Reglen blevet yderligere begrænset til »Fader eller Moder«, jfr. Forslaget § 54.

Ved Begrænsningen af de arveberettede Slægtninge til »Fader eller Moder« opnaar man ganske vist, at den efterlevende Ægtefælle som tilhørende en yngre Generation i de fleste Tilfælde vil arve hele den afdødes Formue, idet den afdødes Forældre oftest vil være døde, men man opnaar dog ikke det af Folketinget i 1920 ved Omformuleringen af § 188 tilsigtede Resultat, at den efterlevende Ægtefælle straks kan overtage hele den afdødes efterladte Formue, medmindre der findes en testamentarisk Bestemmelse herimod. Endvidere medfører Regeringsforslaget 1924—25, at Formuen ved den længstlevendes Død udelukkende tilfalder dennes Slægt, medens den efter Folketingets Forslag fra 1920 som Regel deles lige imellem Mandens og Hustruens Slægt.

Familieretskommissionen har i nærværende Udkast sluttet sig til de Rets tanker, som har fundet Udtryk i den af Folketinget i 1920 vedtagne Formulering af § 188 i Regeringsforslaget til Lov om Ægteskab. Kommissionen har kunnet gøre det med saa megen større Styrke, som det under de indgaaende Forhandlinger, man har ført med den svenske Kommission, har vist sig, at der hersker en fuldkommen Overensstemmelse i Danmark og Sverige i Opfattelsen af, at Problemet bedst løses i den af Folketinget i 1920 angivne Retning, selvom det svenske Forslag, som endnu ikke er endelig udformet, paa flere Punkter antageligt vil afvige fra nærværende Udkast. Hertil kommer, at de ovenfor omhandlede gensidige Testamenter, der spiller en ret stor Rolle i dansk Retsliv, men som Kommissionens Udkast delvis vil overflødiggøre og eventuelt supplere, i de fleste Tilfælde netop giver Udtryk for et Ønske om at hidføre den i nærværende Udkast foreslaaede Ordning. Udkastet søger at underbygge den paa de ovennævnte gensidige Testamenter hvilende Retspraksis, idet man er gaaet ud fra og formentlig med Rette kan gaa ud fra, at disse Regler netop vil ramme Ægtefællernes Vilje eller Forudsætninger i de Tilfælde, hvor Ægtefæller har undladt at oprette Testamente, og hvor der stoles paa, at Arvelovgivningens vil føre til rimelige Resultater ogsaa for de barnløse Ægtefæller.

— Kapitel II falder i 2 Afsnit: § 14 og §§ 15—20. Med Hensyn til de enkelte Paragraffer henviser man til de efterfølgende Bemærkninger.

ad § 14.

Bestemmelsen, der svarer til § 99 i Udkastet af 1918, jfr. ovenfor, giver Ægtefællen Ret til tre Fjerdedele af hele Fællesboet, saaledes at den afdødes Forældre, Søsken eller Søskenes Børn kun faar en Fjerdedel af hele Boet. Er der ingen af disse Slægtninge, arver den længstlevende hele Boet. Dog kan den førstafdøde ligesom hidtil altid ved Testamente indskrænke den efterlevendes Arveret indtil en Trediedel af den afdødes Formue.

Det har i Kommissionen været under Overvejelse i Udkastet at optage en Regel af følgende Indhold: »Den længstlevende Ægtefælles Arvelod skal i Forbindelse med hans Boeslod dog mindst udgøre 5 000 Kr., forsaavidt Midlerne er tilstrækkelige dertil.« Det tilsigtedes ved en saadan Bestemmelse at give den længstlevende en ubetinget Arveret til hele Boet, naar dettes Formue ikke er stor. Ved en saadan Regel vilde man undgaa Skiftebehandling af et stort Antal Smaa-boer, og den afdøde Ægtefælles Slægts Interesser kunde paa Grund af Boets ringe Formue ikke siges at være traadt for nær. Desuden burde der formentlig i saadanne Tilfælde ikke svares Arveafgift, jfr. en lignende Regel i Arveafgiftslovens § 3. Kommissionen har dog ikke ment at burde optage denne Bestemmelse i Udkastet, da enhver Fiksering af en Sum og ethvert Forsøg paa ad anden Vej at begrænse en saadan Bestemmelse vilde faa et vist Vilkaarlighedens Præg og ikke vilde kunne tilfredsstille de skiftende Tidens Krav.

ad § 15.

§ 14 udvider den efterlevende Ægtefælles Arveret paa den førstafdødes Slægtninges Bekostning, men man opnaar ikke derved det af Folketinget i Rigsdagssamlingen 1919—20 ønskede Resultat, jfr. ovenfor. Dette naas imidlertid ved Bestemmelserne i §§ 15—20, idet Ægtefællen kan kræve, at hele Boet overlades ham til en lignende Raaden, som tilkommer en Ægtefælle, der hensidder i uskiftet Bo i Henhold til Bestemmelserne i Kapitel I.

Ægtefællen stilles saaledes overfor et Valg mellem Skifte efter § 14 eller »uskiftet Bo« efter §§ 16—20. Det kan utvivlsomt paaregnes, at den efterlevende Ægtefælle i de fleste Tilfælde vil vælge den Ordning med uskiftet Bo, der foreslaas i Kapitel II, og som ligger nær ved den i Praksis skabte Ordning ved gensidige Testamenter mellem barnløse Ægtefæller, navnlig hvis den efterlevende Ægtefælle selv har tjent Formuen